Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

27 päivänä huhtikuuta 2022*

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka – Kongon demokraattisen tasavallan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Varojen jäädyttäminen – Jäsenvaltioiden alueelle pääsyä koskeva rajoitus – Kantajan nimen pysyttäminen rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden luettelossa – Näyttö luetteloihin merkitsemisen ja niissä pysyttämisen perusteltavuudesta – Rajoittavien toimenpiteiden toteuttamiseen johtaneiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen vallitseminen edelleen

Asiassa T-108/21,

Ferdinand Ilunga Luyoyo, kotipaikka Kinshasa (Kongon demokraattinen tasavalta), edustajinaan asianajajat T. Bontinck, P. De Wolf, A. Guillerme ja T. Payan,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M.-C. Cadilhac ja H. Marcos Fraile,

vastaajana,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. da Silva Passos (esittelevä tuomari) sekä tuomarit I. Reine ja L. Truchot,

kirjaaja: E. Coulon,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon, etteivät asianosaiset esittäneet istunnon pitämistä koskevaa pyyntöä kolmen viikon kuluessa asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättymisen tiedoksi antamisesta, ja päätettyään unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 106 artiklan 3 kohdan mukaisesti ratkaista kanteen ilman asian käsittelyn suullista vaihetta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

1 Kantaja Ferdinand Ilunga Luyoyo vaatii SEUT 263 artiklaan perustuvalla kanteella unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan yhtäältä Kongon demokraattista tasavaltaa koskevista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2010/788/YUTP muuttamisesta 10.12.2020 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2020/2033 (EUVL 2020, L 419, s. 30) ja toisaalta tiettyjen rajoittavien erityistoimenpiteiden käyttöönotosta Kongon demokraattista tasavaltaa koskevaa aseidenvientikieltoa rikkovia henkilöitä vastaan annetun asetuksen (EY) N:o 1183/2005 9 artiklan täytäntöönpanosta 10.12.2020 annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2020/2021 (EUVL 2020, L 419, s. 5) (jäljempänä yhdessä riidanalaiset toimet) siltä osin kuin nämä toimet koskevat kantajaa.

Asian tausta

Rajoittavien toimenpiteiden tausta

2 Kantaja on Kongon demokraattisen tasavallan kansalainen, joka toimi Kongon kansallisen poliisin (PNC) Légion Nationale d'Intervention (LNI) -nimisen yksikön komentajana ja sitten instituutioiden ja johtavien virkamiesten suojelusta vastaavan PNC:n yksikön (UPIHP) komentajana.

3 Käsiteltävä asia liittyy Euroopan unionin neuvoston käyttöön ottamiin rajoittaviin toimenpiteisiin, joiden avulla on tarkoitus saavuttaa kestävä rauha Kongon demokraattisessa tasavallassa ja painostaa henkilöitä ja yhteisöjä, jotka rikkovat kyseistä maata koskevaa aseidenvientikieltoa.

Unionin itsenäisesti toteuttamat toimenpiteet

4 Neuvosto antoi 18.7.2005 EY 60, EY 301 ja EY 308 artiklan nojalla asetuksen (EY) N:o 1183/2005 tiettyjen rajoittavien erityistoimenpiteiden käyttöönotosta Kongon demokraattista tasavaltaa koskevaa aseidenvientikieltoa rikkovia henkilöitä vastaan (EUVL 2005, L 193, s. 1).

5 Myöhemmin 20.12.2010 neuvosto antoi SEU 29 artiklan nojalla päätöksen 2010/788/YUTP Kongon demokraattista tasavaltaa koskevista rajoittavista toimenpiteistä ja yhteisen kannan 2008/369/YUTP kumoamisesta (EUVL 2010, L 336, s. 30).

6 Neuvosto antoi 17.10.2016 päätelmät, joissa se ensinnäkin ilmaisi Euroopan unionin vakavan huolen Kongon demokraattisen tasavallan tilanteesta, jota pahensivat ”19. ja 20.9.2016 erityisesti Kinshasassa [(Kongon demokraattinen tasavalta)] tapahtuneet äärimmäiset väkivaltaisuudet”, ja muistutti ”[Kongon demokraattisen tasavallan] viranomaisten ensisijaisesta vastuusta vaalien järjestämisessä”. Tämän jälkeen neuvosto totesi, että jotta ilmapiiri olisi vuoropuhelulle ja vaalien järjestämiselle otollinen, Kongon demokraattisen tasavallan hallituksen oli sitouduttava selvästi varmistamaan, että ihmisoikeuksia kunnioitetaan ja oikeusvaltioperiaatetta noudatetaan, ja lopetettava kaikenlainen oikeuslaitoksen käyttäminen poliittisena välineenä. Lisäksi se totesi, että unioni vaati kaikkien poliittisten vankien vapauttamista ja opposition ja kansalaisyhteiskunnan poliittisesti motivoitujen syytetoimien lopettamista sekä poliittisten tuomioiden uhreiksi joutuneiden henkilöiden kuntouttamista, minkä jälkeen se totesi, että rauhanomaisten mielenosoitusten kieltäminen sekä opposition, kansalaisyhteiskunnan ja tiedotusvälineiden pelottelu ja häirintä eivät tasoita tietä rauhanomaiselle ja demokraattiselle siirtymävaiheelle.

Lopuksi neuvosto ilmoitti, että ”[unioni] [käytti] hyväksi kaikkia saatavillaan olevia keinoja, mukaan lukien yksittäiset rajoittavat toimenpiteet niitä kohtaan, jotka [olivat] vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista, [yllyttivät] väkivaltaan tai [yrittivät] estää kriisin ratkaisemisen yhteisymmärrykseen perustuvalla ja rauhanomaisella tavalla, joka kunnioittaa Kongon demokraattisen tasavallan kansan toivetta valita omat edustajansa.”

7 Tämän jälkeen neuvosto antoi 12.12.2016 SEU 29 artiklan nojalla päätöksen (YUTP) 2016/331 päätöksen 2010/788 muuttamisesta (EUVL 2016, L 336 I, s. 7).

8 Neuvosto antoi samana päivänä SEUT 215 artiklan nojalla asetuksen (EU) 2016/2230 asetuksen N:o 1183/2005 muuttamisesta (EUVL 2016, L 336 I, s. 1).

9 Päätöksen 2016/2231 johdanto-osan 2–4 kappaleessa toistetaan neuvoston 17.10.2016 hyväksymät päätelmät, jotka mainitaan edellä 6 kohdassa.

10 Neuvosto antoi 6.3.2017 päätelmät, joissa se ensinnäkin ilmaisi unionin huolen Kongon demokraattisen tasavallan poliittisesta tilanteesta, sillä monilla alueilla turvallisuustilanne on huolestuttava ja voimankäyttö suhteetonta. Neuvosto tuomitsi vakavat ihmisoikeusrikkomukset ja totesi edelleen, että rankaisemattomuuden torjunta oli yksi maan rauhanomaisen siirtymän ja kestävän vakauttamisen välttämättömistä edellytyksistä. Lopuksi neuvosto totesi unionin pahoittelevan kolmessa Kasain ja Keski-Kongon maakunnassa (Kongon demokraattisessa tasavallassa) ilmenneitä väkivaltapesäkkeitä ja olevan huolissaan tiedoista, joiden mukaan Kasain alueen paikalliset puolisotilaalliset ryhmittymät olivat syyllistyneet vakaviin ihmisoikeuksien ja humanitaarisen oikeuden rikkomuksiin, kuten lapsisotilaiden värväykseen ja käyttöön, ja joiden mukaan Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuusjoukkojen jäsenet olivat surmanneet siviilejä. Nämä ovat saattaneet olla kansainvälisen oikeuden näkökulmasta sotarikoksia.

11 Neuvosto antoi 29.5.2017 muun muassa SEU 31 artiklan 2 kohdan ja päätöksen 2010/788 6 artiklan 2 kohdan nojalla täytäntöönpanopäätöksen (YUTP) 2017/905 päätöksen 2010/788 täytäntöönpanosta (EUVL 2017, L 138 I, s. 6). Samana päivänä neuvosto antoi täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/904 asetuksen (EY) N:o 1183/2005 9 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta (EUVL 2017, L 138 I, s. 1).

Kongon demokraattiseen tasavaltaan kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden käyttöönoton perusteet

12 Päätöksen 2010/788, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2016/2231, 3 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäljempänä 4 artiklan 1 kohdassa sekä 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt rajoittavat toimenpiteet kohdistetaan henkilöihin ja yhteisöihin, jotka:

a) estävät yhteisymmärrykseen perustuvan ja rauhanomaisen ratkaisun vaalien järjestämiseksi [Kongon demokraattisessa tasavallassa] muun muassa väkivaltaisuuksilla, sortotoimilla tai väkivaltaan yllyttämällä taikka horjuttamalla oikeusvaltiota;

b) osallistuvat sellaisten tekojen suunnitteluun, johtamiseen tai toteuttamiseen, jotka ovat vakavia ihmisoikeusloukkauksia tai -rikkomuksia Kongon demokraattisessa tasavallassa;

c) ovat lähellä a ja b alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä ja yhteisöjä

ja jotka luetellaan liitteessä II.”

13 Päätöksen 2010/788, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2016/2231, 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: ”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet estääkseen 3 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden pääsyn alueelleen ja kauttakulun alueensa kautta.”

14 Päätöksen 2010/788, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2016/2231, 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa on säädetty seuraavaa:

”1. Jäädytetään kaikki varat, muu rahoitusomaisuus ja taloudelliset resurssit, jotka ovat liitteessä I ja II lueteltujen, 3 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden tai yhteisöjen suorassa tai välillisessä omistuksessa tai määräysvallassa taikka heidän suoraan tai välillisesti omistamiensa tai määräysvallassaan olevien yhteisöjen hallussa taikka heidän puolestaan tai johdollaan toimivien henkilöiden tai yhteisöjen hallussa.

2. Varoja, muuta rahoitusomaisuutta tai taloudellisia resursseja ei saa asettaa 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai yhteisöjen saataville suoraan tai välillisesti tai siten, että ne hyötyisivät niistä.”

15 Asetuksen N:o 1183/2005, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 2016/2230, 2 b artiklan 1 kohdassa puolestaan säädetään seuraavaa:

”Liitteessä I a luetellaan luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt tai elimet, jotka neuvosto on nimennyt millä hyvänsä seuraavista perusteista:

a) ne estävät, myös väkivaltaisesti, sortotoimin tai väkivaltaan yllyttämällä taikka oikeusvaltioperiaatetta heikentämällä, yhteisymmärrykseen perustuvan ja rauhanomaisen ratkaisun vaalien järjestämiseksi Kongon demokraattisessa tasavallassa;

b) ne ovat mukana vakavien ihmisoikeusloukkausten tai -rikkomusten suunnittelussa, johtamisessa tai toteuttamisessa Kongon demokraattisessa tasavallassa;

c) ne ovat lähellä a ja b alakohdassa tarkoitettuja luonnollisia henkilöitä, oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä.”

16 Asetuksen (EY) N:o 1183/2005, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) 2016/2230, 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäädytetään kaikki varat ja taloudelliset resurssit, jotka suoraan tai välillisesti kuuluvat liitteessä I tai I a luetelluille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille, mukaan lukien näiden puolesta tai johdolla toimiville kolmansille osapuolille, taikka jotka ovat suoraan tai välillisesti näiden omistuksessa, hallinnassa tai määräysvallassa.

2. Varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä I tai I a lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville eikä hyödynnettäviksi.”

Rajoittavien toimenpiteiden alkuperäinen kesto

17 Päätöksen 2010/788, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2016/2231, 9 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa: ”Edellä 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä sovelletaan 12 päivään joulukuuta 2017 saakka. Niiden voimassaoloa jatketaan tai niitä muutetaan tarvittaessa, jos neuvosto katsoo, ettei niiden tavoitteita ole saavutettu.”

Kantajan nimen alkuperäinen merkitseminen rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden luetteloon

18 Päätöksellä 2016/2231 ja asetuksella 2016/2230 kantajan nimi merkittiin luetteloihin henkilöistä ja yhteisöistä, joihin sovelletaan päätöksen 2010/788 liitteessä II ja asetuksen N:o 1183/2005 liitteessä I a tarkoitettuja rajoittavia toimenpiteitä (jäljempänä yhdessä riidanalaiset luettelot).

19 Neuvosto perusteli merkitsemistä seuraavilla seikoilla:

”Kongon kansallisen poliisin [PNC] [LNI-]nimisen mellakantorjuntayksikön komentajana vuoteen 2017 saakka – – Ferdinand Ilunga Luyoyo oli vastuussa suhteettomasta voimankäytöstä ja väkivaltaisista tukahduttamistoimista Kinshasassa syyskuussa 2016. Ferdinand Ilunga Luyoyo on näin ollen osallistunut Kongon demokraattisessa tasavallassa sellaisten tekojen suunnitteluun, johtamiseen tai toteuttamiseen, jotka ovat vakavia ihmisoikeusloukkauksia.”

20 Kantaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 6.3.2017 toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen, joka rekisteröitiin numerolla T-143/17 ja jossa hän vaati erityisesti asetuksen 2016/2230 kumoamista itseään koskeneilta osin. Asia poistettiin unionin yleisen tuomioistuimen rekisteristä 7.12.2018 annetulla määräyksellä Ilunga Luyoyo v. neuvosto (T-143/17, ei julkaistu, EU:T:2018:987) sen jälkeen, kun kantaja oli peruuttanut kanteensa.

Kantajaan kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden voimassaolon kolme ensimmäistä jatkamista

21 Päätöksen 2010/788 muuttamisesta 11.12.2017 tehdyllä neuvoston päätöksellä (YUTP) 2017/2282 (EUVL 2017, L 328, s. 19) kantajaan kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet pysytettiin samoin perustein 12.12.2018 saakka.

22 Kantaja nosti 8.3.2018 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon saapuneella kanteella, joka on rekisteröity numerolla T-166/18, päätöksen 2017/2282 kumoamista koskevan kanteen siltä osin kuin tämä päätös koski häntä. Tämä kanne hylättiin 12.2.2020 annetulla tuomiolla Ilunga Luyoyo v. neuvosto (T-166/18, ei julkaistu, EU:T:2020:50).

23 Neuvosto antoi 10.12.2018 päätöksen 2010/788 muuttamisesta päätöksen (YUTP) 2018/1940 (EUVL 2018, L 314, s. 47) ja asetuksen N:o 1183/2005 9 artiklan täytäntöönpanosta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2018/1931 (EUVL 2018, L 314, s. 1). Näillä säädöksillä kantajan nimi pysytettiin riidanalaisissa luetteloissa 12.12.2019 saakka. Perusteluja kantajan nimen merkitsemiselle riidanalaisiin luetteloihin oli päivitetty siten, että niihin oli lisätty lausuma, jonka mukaan ”[heinäkuussa 2017] Ferdinand Ilunga Luyoyo nimitettiin instituutioiden ja johtavien virkamiesten suojelusta vastaavan] PNC:n yksikön komentajaksi”.

24 Kantaja nosti 20.2.2019 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon toimittamallaan kannekirjelmällä päätöksen 2018/1940 ja täytäntöönpanoasetuksen 2018/1931 kumoamista koskevan kanteen, joka rekisteröitiin numerolla T-124/19, siltä osin kuin nämä toimet koskivat häntä. Tämä kanne hylättiin 3.2.2021 annetulla tuomiolla Ilunga Luyoyo v. neuvosto (T-124/19, ei julkaistu, EU:T:2021:63).

25 Neuvosto antoi 9.12.2019 päätöksen 2010/788 muuttamisesta päätöksen (YUTP) 2019/2109 (EUVL 2019, L 318, s. 134) ja asetuksen N:o 1183/2005 9 artiklan täytäntöönpanosta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2019/2101 (EUVL 2019, L 318, s. 1). Näillä säädöksillä kantajan nimi pysytettiin riidanalaisissa luetteloissa 12.12.2020 saakka. Neuvosto päivitti perusteluja kantajan nimen merkitsemiselle riidanalaisiin luetteloihin lisäämällä UPIHP:n komentajan tehtäviä koskevan viittauksen perään toteamuksen, jonka mukaan ”hän on [tehtäviensä vuoksi] vastuussa PNC:n viimeaikaisista ihmisoikeusloukkauksista”.

26 Neuvosto antoi 10.12.2019 päivätyllä kirjeellä kantajalle tiedoksi päätöksen 2019/2109 ja täsmensi, että jos hän haluaa esittää lisähuomautuksia, ne on toimitettava ennen 1.9.2020.

27 Kantaja nosti 19.2.2020 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon toimittamallaan kannekirjelmällä päätöksen 2019/2109 ja täytäntöönpanoasetuksen 2019/2101 kumoamista koskevan kanteen, joka rekisteröitiin numerolla T-101/20, siltä osin kuin nämä toimet koskivat häntä. Tämä kanne hylättiin 15.9.2021 annetulla tuomiolla Ilunga Luyoyo v. neuvosto (T-101/20, ei julkaistu, EU:T:2021:575).

Uudelleentarkastelu

28 Kantajan asianajajat toimittivat 4.6.2020 päivätyllä kirjeellä neuvostolle pyynnön saada tutustua asiakirja-aineistoon ja pyysivät, että määräaikaa, jonka kuluessa kantajan nimen merkitsemistä riidanalaisiin luetteloihin koskevan uudelleentarkastelupyynnön tueksi on toimitettava todisteet, pidennettäisiin 1.10.2020 saakka.

29 Neuvosto ilmoitti 7.7.2020 päivätyllä kirjeellä kantajan asianajajille, että se hyväksyy heidän pyyntönsä uudelleentarkastelupyynnön jättämisen määräajan pidentämisestä 1.10.2020 saakka.

30 Neuvosto lähetti 23.7.2020 päivätyllä kirjeellä kantajan asianajajille kahdeksan valmisteluasiakirjaa.

31 Kantajan asianajajat esittivät 1.10.2020 neuvostolle virallisen uudelleentarkastelupyynnön, jossa he väittivät muun muassa, että neuvosto oli tehnyt arviointivirheen. Tältä osin he muistuttivat, että kantajan tehtävät olivat muuttuneet, koska hän ei ollut joulukuun 2019 jälkeen hoitanut mitään varsinaista tehtävää Kongon poliisissa, vaikka hän oli säilyttänyt kenraalin arvon ja siihen liittyvän palkan, ja että hänellä ei ollut vuoden 2020 aikana mitään tehtävää eikä hän ollut osallistunut mihinkään Kongon demokraattisen tasavallan poliittiseen, sotilaalliseen tai hallinnolliseen toimintaan, koska hän hoiti yksityisessä ominaisuudessa Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajan tehtäviä.

32 Neuvosto toimitti kantajan asianajajille 30.10.2020 lähettämänsä kirjeen liitteissä neljä valmisteluasiakirjaa, jotka koskivat kantajan nimen merkitsemistä riidanalaisiin luetteloihin.

33 Neuvosto ilmoitti 30.10.2020 päivätyssä kirjeessä, että nämä seikat olivat saaneet sen harkitsemaan kantajaa koskevien perustelujen päivittämistä täsmennyksellä, jonka mukaan hän oli ollut UPIHP:n komentaja ”joulukuuhun 2019 saakka”, ja toteamuksella, jonka mukaan hän ”[oli] säilyttänyt kenraalin arvonsa ja [toimi] edelleen aktiivisesti julkisissa tehtävissä Kongon demokraattisessa tasavallassa”.

34 Lisäksi neuvosto täsmensi, että jos kantaja haluaa esittää lisähuomautuksia, ne on toimitettava ennen 20.11.2020.

35 Kantajan asianajajat kommentoivat neuvostolle 20.11.2020 päivätyllä kirjeellä edellä 32 kohdassa mainittuja asiakirjoja ja väittivät, että mikään niistä ei oikeuttanut kyseisten toimenpiteiden voimassaolon jatkamista. He totesivat erityisesti, että vaikka eräässä neuvoston 30.10.2020 päivätyn kirjeen liitteenä olevassa kohdassa viitattiin kantajan uuteen asemaan Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajana, tällä perusteella ei voitu oikeuttaa kantajan nimen pysyttämistä riidanalaisissa luetteloissa.

Kantajaan kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden voimassaolon neljäs jatkaminen

36 Neuvosto hyväksyi 10.12.2020 riidanalaiset toimet, joilla kantajan nimi pysytettiin riidanalaisissa luetteloissa 12.12.2021 saakka, ja perustelut muotoiltiin seuraavasti:

”Kongon kansallisen poliisin [PNC] Légion Nationale d’Intervention [LNI]-nimisen mellakantorjuntayksikön komentajana vuoteen 2017 saakka ja instituutioiden ja johtavien virkamiesten suojelusta vastaavan PNC:n yksikön komentajana joulukuuhun 2019 asti Ferdinand Ilunga Luyoyo oli vastuussa suhteettomasta voimankäytöstä ja väkivaltaisista tukahduttamistoimista Kinshasassa syyskuussa 2016 ja on vastuussa ihmisoikeusloukkauksista, joihin Kongon kansallinen poliisi sen jälkeen syyllistyi.

Ferdinand Ilunga Luyoyo on näin ollen osallistunut Kongon demokraattisessa tasavallassa sellaisten tekojen suunnitteluun, johtamiseen tai toteuttamiseen, jotka ovat vakavia ihmisoikeusloukkauksia tai -rikkomuksia.

Ferdinand Ilunga Luyoyo on säilyttänyt kenraalin arvonsa ja toimii edelleen aktiivisesti julkisissa tehtävissä [Kongon demokraattisessa tasavallassa].”

37 Neuvosto ilmoitti 11.12.2020 päivätyllä kirjeellä kantajalle päätöksestä 2020/2033 ja muistutti, että ihmisoikeusloukkaukset jatkuivat edelleen.

38 Samassa kirjeessä neuvosto totesi, että kantajan tilanne oli riidanalaisten toimien antamisajankohtana perusteena sille, että hänen nimensä pysytettiin riidanalaisissa luetteloissa, koska ”Kongon kansallisen poliisin [PNC] mellakantorjuntayksikön komentajana vuoteen 2017 saakka ja instituutioiden ja johtavien virkamiesten suojelusta vastaavan PNC:n yksikön komentajana joulukuuhun 2019 asti [hän] oli vastuussa suhteettomasta voimankäytöstä ja väkivaltaisista tukahduttamistoimista Kinshasassa syyskuussa 2016 ja [oli] vastuussa ihmisoikeusloukkauksista, joihin Kongon kansallinen poliisi sen jälkeen syyllistyi”, ja että ”vaikka hänellä ei enää ollut asemaa PNC:ssä, hän [oli säilyttänyt] kenraalin arvonsa ja [toimi] edelleen aktiivisesti julkisissa tehtävissä Kongon demokraattisessa tasavallassa, kuten [neuvostolle] toimitetuista asiakirjoista [kävi] ilmi”.

39 Neuvosto lisäsi, että jos kantaja haluaa esittää lisähuomautuksia, ne on toimitettava ennen 1.9.2021.

Asianosaisten vaatimukset

40 Kantaja on nostanut nyt esillä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 19.2.2021 toimittamallaan kannekirjelmällä. Hän vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaiset toimet kantajaa koskevilta osin

– velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

41 Neuvosto vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– toissijaisesti siinä tapauksessa, että riidanalaiset toimet kumotaan, määrää päätöksen 2020/2033 vaikutukset pysytettäviksi siihen asti, ”kunnes täytäntöönpanoasetuksen 2020/2021 osittainen kumoaminen tulee voimaan”

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

42 Kantaja vetoaa riidanalaisten toimien kumoamista koskevien vaatimustensa tueksi kahteen kanneperusteeseen, joista ensimmäinen perustuu kuulemisoikeuden loukkaamiseen ja toinen arviointivirheisiin. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo asianmukaiseksi tarkastella ensin toista kanneperustetta.

Toinen kanneperuste, joka perustuu arviointivirheisiin

43 Kantaja väittää ensinnäkin, että Kongon demokraattisen tasavallan demokraattisen ja poliittisen tilanteen arvioinnin yhteydessä ennen Kongon demokraattiseen tasavaltaan kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden voimassaolon jatkamista hänen osaltaan on tehty ilmeinen arviointivirhe.

44 Toiseksi kantaja riitauttaa riidanalaisten toimien pätevyyden siltä osin kuin niillä pysytetään hänen nimensä riidanalaisissa luetteloissa, vaikka kantajan ei voitu katsoa osallistuneen vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin Kongon demokraattisessa tasavallassa näiden toimenpiteiden toteuttamisajankohtana.

45 Kantaja väittää ensinnäkin, että neuvosto pysytti hänen nimensä riidanalaisissa luetteloissa aikaisempien tosiseikkojen ja sellaisten tehtävien perusteella, joita hän ei enää hoitanut riidanalaisia toimia hyväksyttäessä, esittämättä ajantasaistettua merkitsemisperustetta.

46 Tältä osin kantaja väittää, että sen jälkeen, kun hän lähti PNC:n LNI-yksiköstä vuonna 2017, hänellä ei enää ollut komentajan asemaa PNC:ssä ja että joulukuusta 2019 alkaen hän ei ole enää ollut UPIHP:n komentaja. Hän huomauttaa, että vaikka hän säilytti kenraalin arvonsa, hän ei enää käyttänyt mitään erityistä julkista valtaa.

47 Toisaalta kantaja riitauttaa seikat, jotka neuvosto on ottanut huomioon ja jotka koskevat hänen toimintaansa Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajana, koska tämän tehtävän, jota hän hoitaa yksityishenkilönä, perusteella ei voida katsoa, että hän on edelleen osallisena teoissa, jotka oikeuttavat häneen kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden pysyttämisen. Kantaja riitauttaa kirjoittajan puolueellisuuden vuoksi erityisesti sen 8.10.2020 päivätyn ja desc-wondo.org-verkkosivustolla julkaistun artikkelin merkityksellisyyden ja todistusvoiman, josta ilmenee, että hänellä on tämän asemansa vuoksi poliittista vaikutusvaltaa.

48 Neuvosto katsoo, että rajoittavien toimenpiteiden tavoitteita, joihin kuuluu oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien tukeminen, ei ollut saavutettu riidanalaisten toimien antamisajankohtana erityisesti siksi, että PNC:n virkamiesten tekemät vakavat ihmisoikeusloukkaukset olivat jatkuneet kyseisenä tarkastelujaksona. Lisäksi se väittää, että entisen presidentin johtama hallinto muuttui vain osittain vuonna 2019, kun Kongon demokraattisen tasavallan uusi presidentti nimitettiin, ja että tämä poliittinen tilanne jatkui vuoden 2020 aikana. Neuvosto korosti myös, että kantaja ei ollut esittänyt mitään todisteita tai viitteitä siitä, että hän olisi sanoutunut irti entisestä hallinnosta. Näin ollen neuvosto katsoo, että koska Kongon demokraattisen tasavallan poliittinen tilanne ja turvallisuustilanne eivät olleet muuttuneet riittävän perusteellisesti riidanalaisia toimia hyväksyttäessä, oli asianmukaista tukeutua kantajan senhetkiseen tilanteeseen, jotta voitiin arvioida niiden tosiseikkojen ja oikeudellisten olosuhteiden pysyvyyttä, jotka johtivat rajoittavien toimenpiteiden hyväksymiseen, ja tarvetta pysyttää ne niihin liittyvän tavoitteen toteuttamiseksi.

49 Tältä osin neuvosto toteaa, että vaikka kantaja oli lakannut hoitamasta tehtäviään UPIHP:n komentajana joulukuusta 2019 alkaen, koska hänet oli pidätetty virantoimituksesta sen vuoksi, että hän oli osallistunut erääseen asianajajaan kohdistuneisiin väkivaltaisuuksiin ja pahoinpitelyyn, hän säilytti kenraalin arvonsa ja toimi edelleen aktiivisesti julkisissa tehtävissä Kongon demokraattisessa tasavallassa erityisesti sen uuden aseman vuoksi, joka hänellä oli Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajana ja jonka tehtävän sanotaan olevan poliittisesti merkittävä ja mahdollistavan hänelle läheisten yhteyksien ylläpitämisen maan johtaviin poliittisiin toimijoihin.

50 Neuvosto yhdistää nämä havainnot siihen, että kantaja oli lopettanut tehtävänsä UPIHP:n komentajana vasta joulukuussa 2019 eli lähes vuosi ennen riidanalaisten toimien antamista ja että hän oli muutoinkin osallistunut vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin syyskuussa 2016 ja PNC:n sittemmin toteuttamiin ihmisoikeusloukkauksiin ja väkivaltaisuuksiin joulukuussa 2019. Näin ollen neuvosto saattoi mielestään perustellusti päätellä, että kantajaan kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet oli pidettävä voimassa niiden tavoitteiden saavuttamiseksi ja että sillä oli yhdenmukaiset ja luotettavat todisteet, joiden perusteella se saattoi tehdä riidanalaisiin asiakirjoihin sisältyvät kantajaa koskevat ajantasaistetut päätelmät.

51 Aluksi on syytä muistuttaa, että oikeuskäytännön mukaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa taatun tuomioistuinvalvonnan tehokkuus edellyttää myös, että unionin tuomioistuimet varmistuvat siitä, että päätös, jolla rajoittavia toimenpiteitä on toteutettu tai pysytetty ja joka koskee kyseistä henkilöä tai yhteisöä erikseen, perustuu riittävän vankkaan tosiseikastoon. Tämä edellyttää niiden tosiseikkojen tarkistamista, joihin viitataan kyseisen

päätöksen taustalla olevassa perusteiden tiivistelmässä, jottei tuomioistuinvalvonta rajoittuisi esitettyjen perusteiden abstraktin todennäköisyyden arviointiin vaan kohdistuisi siihen, onko näille perusteille tai ainakin niistä yhdelle, jonka katsotaan sellaisenaan riittävän saman päätöksen tueksi, näyttöä (tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119 kohta).

52 Juuri neuvoston asiana on osoittaa, mikäli asia riitautetaan, että kyseessä olevaa henkilöä vastaan esitetyt perusteet ovat perusteltuja; viimeksi mainitun asiana ei ole esittää negatiivista näyttöä siitä, etteivät kyseiset perusteet ole perusteltuja (ks. vastaavasti tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 121 kohta ja tuomio 28.11.2013, neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 66 kohta).

53 Tällöin ei ole tarpeen, että neuvosto esittää unionin tuomioistuimissa kaikki tiedot ja todisteet, jotka liittyvät kumoamisvaatimuksen kohteena olevassa toimessa esitettyihin perusteisiin. Esitettyjen tietojen tai todisteiden on kuitenkin tuettava asianomaista henkilöä vastaan esitettyjä perusteita (ks. vastaavasti tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 122 kohta ja tuomio 28.11.2013, neuvosto v. Fulmen ja Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 67 kohta).

54 Sen arviointi, että neuvosto on nojautunut riittävän vankkaan tosiseikastoon, on tehtävä siten, ettei näyttöä ja tietoja tutkita irrallisesti vaan siinä asiayhteydessä, johon ne kuuluvat. Neuvosto nimittäin täyttää sille kuuluvan todistustaakan, jos se esittää unionin tuomioistuimille riittävän konkreettisten, täsmällisten ja yhtäpitävien todisteiden kokonaisuuden, jonka perusteella voidaan osoittaa varojen jäädyttämistoimenpiteiden kohteena olevan henkilön ja vastustettavan hallinnon tai yleensäkin vastustettavan tilanteen välinen riittävä yhteys (ks. tuomio 20.7.2017, Badica ja Kardiam v. neuvosto, T-619/15, EU:T:2017:532, 99 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

55 Lisäksi on korostettava, että rajoittavat toimenpiteet ovat ennalta ehkäiseviä ja jo määritelmällisesti luonteeltaan väliaikaisia toimenpiteitä, joiden pätevyys riippuu aina niiden antamiseen johtaneiden tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen vallitsemisesta edelleen sekä niiden pysyttämisen tarpeellisuudesta niihin liittyvän tavoitteen toteuttamiseksi. Neuvoston on näin ollen rajoittavien toimenpiteiden säännöllisen uudelleentarkastelun yhteydessä tehtävä tilanteen ajantasaistettu arviointi ja selvitettävä toimenpiteiden vaikutukset voidakseen määritellä, onko toimenpiteillä onnistuttu saavuttamaan tavoitteet, joihin asianomaisten henkilöiden ja yhteisöjen alkuperäisellä merkitsemisellä riidanalaiseen luetteloon on pyritty, vai voidaanko kyseisistä henkilöistä ja yhteisöistä edelleen tehdä samat päätelmät (tuomio 12.2.2020, Amisi Kumba v. neuvosto, T-163/18, EU:T:2020:57, 58 ja 59 kohta).

56 Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin totesi, että neuvosto voi päättää pysyttää riidanalaisissa luetteloissa olevien henkilöiden nimet säilyttämällä aiempiin tosiseikkoihin liittyvät ja heitä koskevissa aiemmissa päätöksissä esitetyt perusteet ilman, että kyseiset henkilöt ovat tehneet mitään uusia ihmisoikeusrikkomuksia uudelleentarkastelua edeltävällä kaudella, jos niiden säilyttäminen luettelossa on perusteltua kaikkien asian kannalta merkityksellisten seikkojen perusteella ja erityisesti siksi, että rajoittavien toimenpiteiden tavoitteita ei ole saavutettu (ks. vastaavasti tuomio 12.2.2020, Amisi Kumba v. neuvosto, T-163/18, EU:T:2020:57, 82–84 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

57 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa päätöksen 2016/2231 johdanto-osan 3 ja 4 kappaleesta seuraa, että tiettyihin henkilöryhmiin ja erityisesti niihin, jotka ovat vastuussa vakavista ihmisoikeusloukkauksista, kohdistuvien kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden

tarkoituksena oli muun muassa vakauttaa tilanne Kongon demokraattisessa tasavallassa kannustamalla hallitusta varmistamaan demokratiaa tukevaa vuoropuhelua edistävä ilmapiiri, varmistamaan ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion periaatteiden kunnioittaminen ja lopettamaan kaikenlainen oikeuslaitoksen käyttäminen poliittisena välineenä, jotta vakavista ihmisoikeusloukkauksista vastuussa olevat saataisiin riippumattoman oikeuslaitoksen eteen (ks. edellä 6–11 kohta). Tätä varten ne pyrkivät painostamaan niitä, joiden katsotaan olevan vastuussa Kongon demokraattisen tasavallan epävakaasta turvallisuustilanteesta.

58 Näin ollen kantajan nimi merkittiin riidanalaisiin luetteloihin päätöksellä 2016/2231 ja asetuksella 2016/2230 pääasiallisesti sillä perusteella, että hän toimi LNI:n komentajana PNC:n yksikössä, joka oli vastuussa suhteettomasta voimankäytöstä ja väkivaltaisista tukahduttamistoimista Kinshasassa syyskuussa 2016 järjestetyissä mielenosoituksissa. Unionin yleinen tuomioistuin on tältä osin jo todennut, että nämä perusteet on vahvistettu 12.2.2020 annetussa tuomiossa Ilunga Luyoyo v. neuvosto (T-166/18, ei julkaistu, EU:T:2020:50, 87–136 kohta) ja 3.2.2021 annetussa tuomiossa Ilunga Luyoyo v. neuvosto (T-124/19, ei julkaistu, EU:T:2021:63, 96–144 kohta), joilla kantajan nimi säilytettiin riidanalaisissa luetteloissa ensimmäisen ja toisen kerran.

59 Hyväksyessään päätöksen 2019/2109 ja täytäntöönpanoasetuksen 2019/2101, joilla kantajan nimi säilytettiin riidanalaisissa luetteloissa kolmannen kerran, neuvosto lisäsi lisäksi päätöksen perusteluihin viittauksen siihen, että kantaja, joka oli heinäkuusta 2017 lähtien ollut instituutioiden ja johtavien virkamiesten suojelusta vastaavan PNC:n yksikön komentaja, oli vastuussa PNC:n Kongon demokraattisessa tasavallassa tekemistä ihmisoikeusloukkauksista. Unionin yleinen tuomioistuin totesi näitä toimia koskevassa kanteessa, että neuvosto oli osoittanut riittävällä tavalla kantajan ja tällaisten rikkomisten välisen yhteyden (ks. vastaavasti tuomio 15.9.2021, Ilunga Luyoyo v. neuvosto, T-101/20, ei julkaistu, EU:T:2021:575, 156–160 kohta).

60 Riidanalaisissa toimissa, joiden sisältö on toistettu edellä 36 kohdassa, neuvosto viittaa edelleen edellä 58 ja 59 kohdassa kuvattuihin tosiseikkoihin, jotka liittyvät kantajan osallistumiseen ihmisoikeusloukkauksiin hänen toimiessaan ensin LNI:n komentajana vuoteen 2017 asti ja sitten UPIHP:n komentajana. Neuvosto kuitenkin päivitti kantajaa vastaan esitettyjä perusteluja toisaalta täsmentämällä, että hän oli ollut UPIHP:n komentaja joulukuuhun 2019 saakka, ja toisaalta lisäämällä, että hän oli säilyttänyt kenraalin arvonsa ja toimi edelleen aktiivisesti julkisissa tehtävissä Kongon demokraattisessa tasavallassa.

61 Kantaja riitauttaa häntä koskevien rajoittavien toimenpiteiden, joista on päätetty riidanalaisissa toimissa, voimassaolon pysyttämisen pätevyyden, koska hän ei ollut näiden toimenpiteiden toteuttamisajankohtana enää missään PNC:n tehtävässä ja koska hänen uudet tehtävänsä Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajana eivät mahdollistaneet sitä, että hänen yhteytensä Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuustilanteeseen olisi voitu riittävällä tavalla osoittaa. Näin ollen on selvitettävä, voiko neuvosto edellä 55 ja 56 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti viitata edelleen kantajaa koskevissa aikaisemmissa päätöksissä jo mainittuihin aiempiin tosiseikkoihin perustellakseen kantajaan kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden pysyttämistä, kun se on suorittanut kyseisten rajoittavien toimenpiteiden uudelleentarkastelun yhteydessä ajantasaistetun tilannearvion.

62 Tältä osin on toisaalta todettava Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuustilanteesta riidanalaisten toimien antamisajankohtana, että neuvostolla oli käytettävissään eri lähteistä peräisin olevia tietoja, joiden mukaan 30.12.2018 pidetyistä presidentinvaaleista huolimatta Kongon demokraattisessa tasavallassa oli oikeusvaltion periaatteiden ja ihmisoikeuksien

kunnioittamisen osalta edelleen huolestuttava tilanne. Neuvoston 30.10.2020 päivätyn kirjeen liitteissä kantajalle toimittama aineisto ja erityisesti kolme Yhdistyneiden kansakuntien yhteisen ihmisoikeustoimiston (UNJHRO) laatimaa muistiota, jotka koskevat tärkeimpiä ihmisoikeusloukkauksia tammi-kesäkuun 2020 ja heinä-elokuun 2020 välisenä aikana, tukevat havaintoa, jonka mukaan ihmisoikeusloukkaukset ja erityisesti PNC:n virkamiesten tekemät demokraattiseen toimintaympäristöön liittyvät ihmisoikeusloukkaukset ovat lisääntyneet kyseisellä tarkastelujaksolla.

63 Näin ollen neuvostolla oli riittävästi näyttöä, jotta se saattoi katsoa, että päätöksen 2010/788 3 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja asetuksen N:o 1183/2005 2 b artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset täyttyivät.

64 Toisaalta mitä tulee kantajan henkilökohtaiseen tilanteeseen riidanalaisten toimien toteuttamisajankohtana, osapuolet ovat ensinnäkin yhtä mieltä siitä, että kantaja ei enää joulukuusta 2019 lähtien ollut PNC:ssä missään tehtävissä. Lisäksi neuvostolla oli nämä tiedot jo silloin, kun kantajaan kohdistuvia rajoittavia toimenpiteitä tarkasteltiin uudelleen. Tästä on osoituksena 30.10.2020 päivätty kirje, jossa komissio ilmoitti kantajalle aikomuksestaan ottaa nämä tiedot huomioon päivittäessään kantajaa koskevia perusteluja.

65 Näissä olosuhteissa on toiseksi tutkittava riidanalaisten toimien perusteluja, joiden mukaan kantajan nimen pysyttäminen riidanalaisissa luetteloissa oli edelleen perusteltua riidanalaisia toimia hyväksyttäessä sillä perusteella, että huolimatta siitä, että kantaja oli syyskuun 2016 ja joulukuun 2019 välisenä aikana osallistunut erilaisiin ihmisoikeusloukkauksiin, hän oli säilyttänyt kenraalin arvonsa ja hoiti uusia tehtäviä Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajana, mikä mahdollisti hänen vaikutusvaltansa poliittisella tasolla.

66 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että neuvosto ei ole vedonnut seikkoihin, joilla voitaisiin osoittaa, että ihmisoikeusloukkausten ja kantajan välillä oli yhteys joulukuusta 2019 lähtien eli lähes vuotta ennen riidanalaisten toimien antamista.

67 Actualite.cd-verkkosivustolla 18.12.2019 julkaistusta artikkelista, jonka otsikko on ”[Kongon demokraattinen tasavalta]: poliisi pidätti kenraali Ilunga Luyoyon virantoimituksesta tämän hyökättyä asianajajan kimppuun Lubumbashissa” ja jonka neuvosto esitti 30.10.2020 päivätyn kirjeen liitteenä, tosin ilmenee, että kantaja oli ollut henkilökohtaisesti osallisena asianajajaan kohdistuneeseen pahoinpitelyyn. Kuitenkin juuri näiden seikkojen perusteella kantaja erotettiin tehtävästään PNC:ssä. Lisäksi artikkelissa todetaan, että kyseinen pahoinpitely tapahtui kantajan ja henkilön, joka oli asianajaja, välisen riidan jälkeen yksityiselämään liittyvistä syistä eikä nimenomaan tämän tehtävän vuoksi. Neuvoston asiakirja-aineistosta ei myöskään ilmene eikä neuvosto väitä, että kantaja olisi riidanalaisten toimien toteuttamisen aikaan, joka tapahtui lähes vuosi kyseisten tapahtumien jälkeen, palannut aiempiin tehtäviinsä PNC:ssä tai muihin Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuustilanteeseen liittyviin tehtäviin, eikä myöskään, että hänen ottamisensa takaisin tällaisiin tehtäviin olisi ollut todennäköistä.

68 Toiseksi se, että sen jälkeen, kun kantaja lopetti toimintansa PNC:ssä joulukuussa 2019, hän säilytti kenraalin arvonsa, ei sinällään anna aihetta päätellä, että hänellä olisi todennäköisesti ollut jokin asema Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuusjoukoissa. Näin ei myöskään ole neuvoston mukaan, joka tyytyy toteamaan, että kantaja oli säilyttänyt kenraalin arvonsa, kun taas kantaja väittää kanteessaan nimenomaisesti, että hänellä ”ei ole enää mitään erityisiä valtuuksia”.

69 Kolmanneksi neuvosto vetoaa kantajan aseman osalta Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajana kolmeen seuraavaan artikkeliin: Matininfos.net-verkkosivustolla 9.9.2020 julkaistu artikkeli, jonka otsikko oli ”Nyrkkeily: Ilunga Makabu puolustaa WBC-vyötään marraskuussa Kinshasassa”, Scoop.rdc-verkkosivustolla 5.2.2020 julkaistu artikkeli, jonka otsikko oli ”Nyrkkeilyn WBC:n maailmanmestaruuskullan kruunattu voittaja: Fatshi ottaa vastaan Junior Makabu Ilungan!”, ja desc-wondo.org-verkkosivustolla 8.10.2020 julkaistu artikkeli, jonka otsikko oli ”Euroopan unionin on laajennettava pakotteita Joseph Kabilan entisiä avustajia vastaan” (jäljempänä 8.10.2020 julkaistu artikkeli).

70 On totta, että 8.10.2020 julkaistussa artikkelissa viitataan siihen, että ”kantaja on edelleen poliittisesti merkittävässä asemassa”.

71 Riippumatta 8.10.2020 julkaistun artikkelin luotettavuudesta, jonka kantaja kiisti kirjoittajan väitetyn puolueellisuuden vuoksi, se ei kuitenkaan sisältänyt mitään konkreettisia tietoja, jotka olisivat tukeneet väitettä siitä vaikutusvallasta, joka Kongon demokraattisen tasavallan kansallisen nyrkkeilyliiton puheenjohtajalla voisi olla turvallisuuspolitiikassa.

72 Lisäksi edellä 69 kohdassa mainituissa kahdessa muussa artikkelissa todetaan, että kyseisenä tarkastelujaksona kantaja oli yhteydessä Kongon demokraattisen tasavallan poliittisiin viranomaisiin Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajan tehtäviensä yhteydessä tasavallan presidentin ottaessa vastaan kunniavieraan – maailmanmestaruuden voittaneen nuoren kongolaisen nyrkkeilyammattilaisen – ja tämän nyrkkeilijän pyytäessä urheilusta ja vapaa-ajasta vastaavalta ministeriöltä taloudellista tukea urheilutoiminnalleen.

73 Näistä tosiseikoista ei kuitenkaan ilmene, että kantaja olisi ylittänyt kansallisen urheiluliiton puheenjohtajan tavanomaiset tehtävät, koska näihin tehtäviin voi kuulua erityisesti tämän alan ammattilaisten tukeminen nimenomaan tästä alasta vastaavalle ministeriölle jätettyjen avustushakemusten yhteydessä ja heidän opastamisensa merkittävissä julkisissa tapahtumissa.

74 Näin ollen edellä 72 kohdassa kuvatut artikkelit eivät vahvista 8.10.2020 julkaistun artikkelin tietoja, joiden mukaan kantaja hoiti ”poliittisesti merkittäviä” tehtäviä Kongon nyrkkeilyliiton puheenjohtajana.

75 Edellä esitetystä seuraa, että ennen riidanalaisten toimien toteuttamista kantaja oli ensinnäkin ollut huomattavan pitkään – lähes vuoden – hoitamatta mitään PNC:hen liittyviä tehtäviä, ja toiseksi neuvosto ei ole riittävästi osoittanut, että kantajalla olisi ollut mahdollisuus vaikuttaa Kongon demokraattisen tasavallan turvallisuuspolitiikkaan.

76 Näissä olosuhteissa riidanalaisissa toimissa mainituista olosuhteista, joiden mukaan kantaja säilytti kenraalin arvonsa ja toimi edelleen aktiivisesti julkisissa tehtävissä, ei voida tehdä sitä johtopäätöstä, että oli edelleen perusteltua pitää voimassa häneen kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet niiden tavoitteiden saavuttamiseksi, joihin näillä toimenpiteillä pyrittiin, eli erityisesti ihmisoikeustilanteen parantamisen tukemiseksi kyseisessä valtiossa.

77 Mitä tulee lopuksi neuvoston mahdollisuuteen vedota siihen, että kantaja ei ole esittänyt kannanottoa, jolla hän olisi sanoutunut irti Kongon demokraattisen tasavallan entisestä hallinnosta, on korostettava, että tietyissä kullekin tilanteelle ominaisissa olosuhteissa neuvosto voi katsoa, että se, että asianomainen henkilö ei ole sanoutunut irti vallassa olleesta hallinnosta, on seikka, joka on otettava huomioon häntä koskevien rajoittavien toimenpiteiden voimassa pitämisen tueksi.

78 Käsiteltävänä olevassa asiassa on kuitenkin edellä esitetyn perusteella selvää, että kantaja ei ollut enää huomattavan pitkään aikaan, lähes vuoteen ennen riidanalaisten toimenpiteiden toteuttamista, hoitanut niitä eri tehtäviä, joiden perusteella hänen nimensä oli alun perin merkitty riidanalaisiin luetteloihin ja säilytetty niissä useita kertoja. On myös ilmeistä, että neuvostolle ilmoitettiin hyvissä ajoin tehtävien lopettamisesta. Näistä olosuhteista huolimatta neuvosto ei ole kuitenkaan edelleenkään esittänyt riittäviä todisteita, joiden perusteella se voisi katsoa, että kyseessä olevan tarkastelujakson päättyessä kantajalla oli edelleen riittävä yhteys Kongon demokraattisessa tasavallassa tapahtuneiden ihmisoikeusloukkausten taustalla olleeseen turvallisuustilanteeseen. Näissä olosuhteissa neuvosto ei voi perustellusti vedota kantajaan kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden voimassa pitämisen tueksi siihen, että kantaja ei ole esittänyt kannanottoa, jolla hän olisi sanoutunut irti Kongon demokraattisen tasavallan entisestä hallinnosta. Tämän tapauksen erityisolosuhteissa kyseinen väite ei siis riitä riidanalaisten toimien oikeuttamiseksi.

79 Näin ollen neuvosto ei ole pystynyt osoittamaan, että kyseessä olevien rajoittavien toimenpiteiden, jotka kantaja riitautti, säilyttäminen kantajaa koskevilta osin olisi ollut perusteltua.

80 Tästä seuraa, että neuvosto teki arviointivirheen, kun se katsoi riidanalaisissa toimissa, että kantajan nimen merkitseminen riidanalaisiin luetteloihin oli edelleen perusteltua sen nojalla, että hän oli osallistunut sellaisten tekojen suunnitteluun, johtamiseen tai toteuttamiseen, jotka ovat vakavia ihmisoikeusloukkauksia tai -rikkomuksia Kongon demokraattisessa tasavallassa.

81 Toisen kanneperusteen toinen osa on näin ollen hyväksyttävä ilman, että on tarpeen lausua kantajan muista väitteistä ja tämän kanneperusteen ensimmäisestä osasta.

82 Edellä esitetyn perusteella riidanalaiset toimet on kumottava kantajaa koskevilta osin, eikä ole tarpeen tutkia kantajan esittämää ensimmäistä kanneperustetta.

Päätöksen 2020/2033 osittaisen kumoamisen ajalliset vaikutukset

83 Mitä tulee neuvoston vastineessaan toissijaisesti esittämään vaatimukseen, jonka mukaan päätöksen 2020/2033 vaikutukset on pysytettävä siihen saakka, kunnes täytäntöönpanoasetuksen 2020/2021 osittainen kumoaminen tulee kantajan osalta voimaan, on muistutettava, että neuvosto säilytti kyseisellä päätöksellä kantajan nimen päätöksen 2010/788 liitteessä II olevassa luettelossa henkilöistä, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä 12.12.2020 ja 12.12.2021 välisenä aikana.

84 Päätöksen 2010/788/YUTP muuttamisesta 9.12.2021 annetulla neuvoston päätöksellä (YUTP) 2021/2181 (EUVL 2021, L 443, s. 75) neuvosto saattoi ajan tasalle luettelon henkilöistä, joihin sovelletaan päätöksen 2010/788 liitteessä II tarkoitettuja rajoittavia toimenpiteitä, ja pysytti kantajan nimen kyseisessä luettelossa 12.12.2022 saakka.

85 Toisaalta on niin, että vaikka päätöksen 2020/2033 kumoaminen kantajaa koskevilta osin merkitsee sen kumoamista, että kantajan nimi on merkitty päätöksen 2010/788 liitteessä II olevaan luetteloon 12.12.2020 ja 12.12.2021 väliseksi ajaksi, tämä kumoaminen ei näin ollen voi kyseenalaistaa saman merkitsemisen laillisuutta myöhemmän ajanjakson osalta, koska päätös 2021/2181 ei ole tämän kanteen kohteena.

86 Näin ollen, koska kantajaan kohdistuu nyt uusia rajoittavia toimenpiteitä, edellä 83 kohdassa mainittu neuvoston toissijainen vaatimus, joka koskee päätöksen 2020/2033 osittaisen kumoamisen ajallisia vaikutuksia, on menettänyt merkityksensä.

Oikeudenkäyntikulut

87 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut kantajan vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto)

on ratkaissut asiat seuraavasti:

1) Kongon demokraattista tasavaltaa koskevista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2010/788/YUTP muuttamisesta 10.12.2020 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2020/2033 ja tiettyjen rajoittavien erityistoimenpiteiden käyttöönotosta Kongon demokraattista tasavaltaa koskevaa aseidenvientikieltoa rikkovia henkilöitä vastaan annetun asetuksen (EY) N:o 1183/2005 9 artiklan täytäntöönpanosta 10.12.2020 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/2021 kumotaan siltä osin kuin nämä toimet koskevat Ferdinand Ilunga Luyoyoa.

2) Euroopan unionin neuvosto velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

da Silva Passos Reine Truchot

Julistettiin Luxemburgissa 27 päivänä huhtikuuta 2022.

Allekirjoitukset